

การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

SMART CITY PROMOTION OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ทรงยศินทร์ ชนปทาธิป, วิศิษฐ์สร เอกกิตตินันท์, กรกต ชาบัณขิต
Songyasin Chonpatathip, Wisitsorn Ekkittinan, Korakoth Chabandit
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Corresponding Author E-mail: korakoth.cha@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. วิเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยในการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ 2. ศึกษากระบวนการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ 3. นำเสนอแนวทางการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 25 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามกระบวนการ PDCA เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ การบริการสาธารณะ มีความกระตือรือร้นในการการประชาชน การประชาชน ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแทนที่ดีและให้ความไว้วางใจแก่ประชาชน 2. การบริหารจัดการฐานข้อมูลเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและการวางแผนและการพัฒนาเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. แนวทางการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสร้างพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ

คำสำคัญ: การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

Objectives of this research article were as follows: 1. To analyze the elements and factors for promoting smart cities. 2. To study the process of promoting smart cities. 3. To present guidelines for promoting smart cities of local administrative organizations in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, conducted by the qualitative research collecting data by in-depth-interviewing 25 key informants. Data were analyzed by descriptive interpretation.

The research results were found that 1. There were promoting smart cities of local administrative organizations in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province according to the PDCA process to improve the efficiency and results of various activities or projects and public services, by being enthusiastic in public administration public administration. Executives and personnel in local administrative organizations were good representatives and trust the people. 2. Database management was integral to supporting and promoting smart cities of local administrative organizations in Phra Nakorn Si Ayutthaya Province by collecting data efficiently and planning and developing cities efficiently. 3. Guidelines for promoting smart cities of local administrative organizations in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province There was building, developing, and enhancing the quality of life of those in that area.

Keywords: Promotion of Smart Cities; Local Administrative Organizations; Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

บทนำ

เมืองต่าง ๆ ล้วนมีวิวัฒนาการตลอดเวลาและจะเป็นเช่นนี้อยู่ตลอดไปในภายภาคหน้า ด้วยเหตุนี้เองเมืองอัจฉริยะจึงไม่ได้หมายถึงสภาพการณ์ความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นได้ง่าย ๆ อันที่จริงแล้วการสร้างเมืองอัจฉริยะในอนาคตนั้นต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานทีเดียว อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลากับเมืองของเรา ความเป็น “อัจฉริยะ” ของแต่ละเมืองจึงต้องถูกคำนึงถึงและพัฒนาให้ทันสมัยอยู่อย่างต่อเนื่อง (คู่มือเมืองอัจฉริยะประเทศไทย, 2563)

เมืองอัจฉริยะ หรือ Smart City เป็นรูปแบบการประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของบริการชุมชน เพื่อช่วยในการลดต้นทุน และลดการบริโภคของประชากร โดยยังคงเพิ่มประสิทธิภาพให้ ประชาชนสามารถอยู่อาศัยได้ในคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น Smart City เป็นโครงการที่หลาย ๆ เมืองทั่วโลก พยายามพัฒนาให้เข้ากับยุค 4.0 โดยการเอาเทคโนโลยีมาผสมผสานกับการใช้ชีวิต ของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านการขนส่ง การใช้พลังงาน หรือโครงสร้างพื้นฐาน ที่จะทำให้ เมืองที่สะดวกสบายเหมือนในฝัน เกิดขึ้นได้จริง การพัฒนาพื้นที่เป้าหมายที่คัดเลือกเป็น เมืองอัจฉริยะต้นแบบมีด้วยกัน 7 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต ขอนแก่น ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา โดยความร่วมมือของ 3 กระทรวง คือ กระทรวง พลังงาน กระทรวงคมนาคม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จัดทำแผนแม่บท การพัฒนาเมืองอัจฉริยะซึ่งมีแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ เน้น 5 สาขา หลักสำคัญ (เสมอ นิมเงิน, 2565) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ประชาชนเป็นส่วนหนึ่ง ของปัญหาในการรับโอนภารกิจด้านผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในช่วงของ การจัดทำหรือปรับปรุงผังเมือง และในช่วงที่มีการประกาศใช้ผังเมืองแล้ว เพราะหาก ประชาชนไม่เข้าใจใน重要性ของผังเมือง ก็จะก่อให้เกิดความรู้สึกว่าถูกริดรอนสิทธิ เหมือนกับทัศนคติของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้หากมีประชาชนที่ มองเห็นผังเมืองเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ดังนั้น ปัญหาสำคัญที่พบในส่วนของประชาชนคือ ประชาชนขาดความรู้ซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ ตามมา (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2553)

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษารูปแบบการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี กระบวนการบริหารจัดการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเปิดโอกาสให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต การเป็นอยู่ของประชาชน และประชาชนมีอิสระในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์สาธารณะเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยในการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษากระบวนการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิจัยในพื้นที่เป้าหมายในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อค้นหาองค์ประกอบ กระบวนการ และรูปแบบการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะที่สอดคล้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ประชาชน กลุ่มองค์กรภาคีเครือข่าย ภาครัฐราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร และกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 25 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยออกแบบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion Form) แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ประกอบด้วยกลุ่ม กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร และกลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 25 รูปหรือคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ทั้งที่เป็นทางการโดยใช้ประเด็นคำถามที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถาม และสนทนาให้ได้สาระสำคัญตามการเล่าเรื่องของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยครอบคลุมรูปแบบการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามประเด็นการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยงกันตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและปัจจัยในการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ขององค์กร หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการนำ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยให้สามารถปรับตัวและปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่องตามความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ได้ดีขึ้นด้วย การบริการสาธารณะ มีความกระตือรือร้นในการบริหารการประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อความเชื่อมั่นและความเข้าใจของประชาชนต่อการบริหารจัดการภาครัฐในระดับท้องถิ่น ในการบริหารการประชาชน ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นตัวแทนที่ดีและให้ความไว้วางใจแก่ประชาชน

2. กระบวนการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การบริหารจัดการฐานข้อมูลเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีบทบาทและความสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารจัดการฐานข้อมูลช่วยให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนและการพัฒนาเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง, การจราจร, และการให้บริการสาธารณะ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างมีระบบ

3. แนวทางการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1. การบริหารจัดการ PDCA ประกอบด้วย 1.1 การวางแผน วิเคราะห์ความต้องการ กำหนดเป้าหมาย มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี 1.2 การดำเนินการ

ประสานงานซึ่งกันและกัน สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

1.3 การตรวจสอบ มีคณะกรรมการบริหารงาน ประเมินความพึงพอใจผ่านแอปพลิเคชัน

1.4 ปรับปรุง การประเมินผลลัพธ์และข้อบกพร่อง ปรับปรุงให้สอดคล้องกับแผนของจังหวัด

2. การบริการสาธารณะ ประกอบด้วย 2.1 ยิ้มแย้มและเอาใจเขามาใส่ใจเรา

2.2 ตอบสนองความต้องการ.บริการ รวดเร็ว มีคุณภาพ 2.3 สมัครงใจเต็มใจ บริการจริงใจ

ในการช่วยเหลือ บริการเต็มใจไม่เลือก 3. การจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย 3.1 การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย 3.2 ความปลอดภัยของข้อมูล คุ้มครองข้อมูลเพื่อเข้าถึงข้อมูล สำรองข้อมูลในระบบคลาวด์ 3.3 ฐานข้อมูลแบบสัมพันธ์ มีการเก็บข้อมูลแบบสัมพันธ์ 4.การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วย 4.1 ด้าน One Stop Servic มีความสะดวก รวดเร็ว มีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service 4.2 ด้าน Mobile Application มีระบบ Line Application มี Mobile Application ของ อบต. 4.3) ด้าน E-Saraban ลดระยะเวลาในการส่งหนังสือ ลดการใช้กระดาษ สร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และประหยัดเวลาในการดำเนินการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและปัจจัยในการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและผลลัพธ์ของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ขององค์กร หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน วงศ์ขจรกิตติ (2559) เรื่อง นโยบายการให้บริการจังหวัดอัจฉริยะของประเทศไทย พบว่า แนวทางการดำเนินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การผลักดันโครงสร้างพื้นฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Infrastructure Network) การวางโครงสร้างพื้นฐานเครือข่าย GIN สามารถใช้งานข้อมูลสารสนเทศภาครัฐผ่านเครือข่าย GIN ได้โดย Provide เครือข่าย GIN ไปยังศาลากลางจังหวัดและอำเภอ จังหวัด ทำการสำรวจสถานการณ์ใช้งานเครือข่าย GIN ของจังหวัดและอำเภอ และงานวิจัยของอณูวิญญู บรรลุทางธรรม (2554) เรื่อง คุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้า (BTS) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลจากการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้า (BTS) ทางด้านความน่าเชื่อถือ ความเข้าใจลูกค้า สิ่งที่มีมองเห็นและสัมผัสได้ และการตอบสนองต่อลูกค้าอยู่ในระดับสูง ผู้ใช้บริการที่มีเพศ สถานภาพทางครอบครัว การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังในการบริการ และคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกัน และผู้ใช้บริการที่มีเพศ อายุ การศึกษา

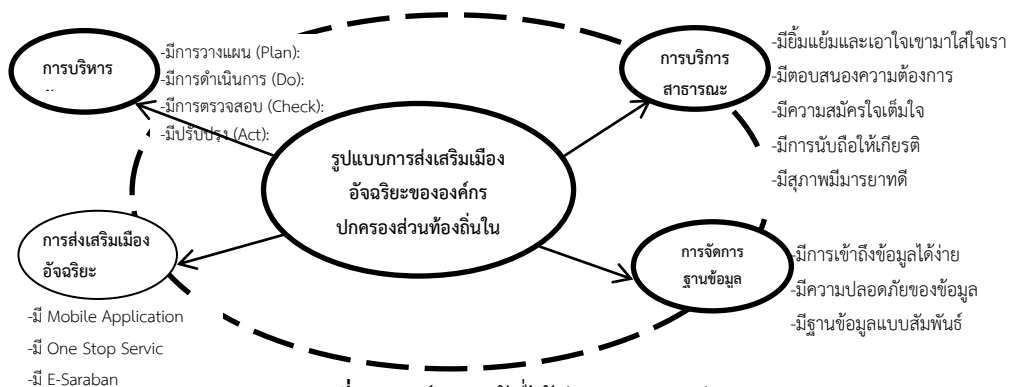
และรายได้ที่แตกต่างกัน รับรู้เรื่องคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาชีพ และสถานภาพครอบครัว

2. กระบวนการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา การบริหารจัดการฐานข้อมูลช่วยให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็น ประโยชน์สำหรับการวางแผนและการพัฒนาเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รชต ทิมาสรวิชกิจ (2559) เรื่อง การเปรียบเทียบการค้นคืนข้อมูลบน เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ กรณีศึกษาตัวอย่างชุดข้อมูล บริการสุขภาพ พบว่า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดเก็บและ วิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการสุขภาพที่รวบรวมโดยกระทรวงสาธารณสุขบนสถาปัตยกรรม ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในความแตกต่างของเทคโนโลยี ระหว่างเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ Hadoop และ MapReduce กับระบบการจัดการ ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์มายเอสคิวแอลที่มีหลักการทางคณิตศาสตร์ที่แตกต่างกัน และมี สถาปัตยกรรมการจัดการข้อมูลที่ไม่เหมือนกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญชลิภา บุญมาธรรม (2559) เรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัย คณะ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่า ระบบสารสนเทศจัดการ ฐานข้อมูลงานวิจัย แบ่งส่วนการติดต่อกับผู้ใช้ออกเป็น 2 ส่วน 5 โมดูล ซึ่งมีกระบวนการ ทำงาน ดังนี้ 1.1 ส่วนของผู้ดูแล ประกอบด้วย โมดูลนำเข้าข้อมูล โมดูลจัดเก็บเอกสาร งานวิจัย โมดูลตรวจสอบสิทธิ์การเข้าใช้งาน โมดูลตรวจสอบและจัดเก็บเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ 1.2 ส่วนของสมาชิกประกอบด้วยโมดูลค้นหา/ดาวน์โหลดงานวิจัยของ อาจารย์และนักศึกษา และผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อการใช้ระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสาครรัตน์ นักปราชญ์ และคันนางค์ จามะริก (2559) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data พบว่า เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากในแทบจะทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งหน่วยงานรัฐ และเอกชนจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีความ เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้าน ต่าง ๆ รวมทั้งต่อการจัดการด้านข้อมูลที่มีปริมาณมากมายนับมหาศาล มีรูปแบบหลากหลาย เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและตลอดเวลา หรือที่เรียกว่า Big Data ประกอบกับปัจจุบันการ เข้าถึงข้อมูลนั้นเกิดได้โดยง่ายและรวดเร็ว

3. แนวทางการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด พระนครศรีอยุธยาการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด พระนครศรีอยุธยาเป็นหนึ่งในก้าวสำคัญที่จะสร้างพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ประวันเน (2560) เรื่อง

กระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น โดยศึกษาผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ และศึกษาการปรับตัวของประชาชนให้เข้ากับการเป็นพลเมืองอัจฉริยะ พบว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะเริ่มเมื่อ พ.ศ. 2556 โดยการพัฒนาเน้น 7 ด้าน ได้แก่ 1. พลเมืองอัจฉริยะ 2. การดำรงชีวิตอัจฉริยะ 3. การศึกษาอัจฉริยะ 4. สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ 5. เศรษฐกิจอัจฉริยะ 6. การคมนาคมขนส่งอัจฉริยะ และ 7. การบริหารจัดการอัจฉริยะ สำหรับผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการเปลี่ยนแปลง หากโครงการดำเนินการได้สำเร็จจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของวทัญญา นามบุรี (2556) เรื่อง ความเหมาะสมในการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้ระบบขนส่งมากที่สุดคือ ความถี่ในการให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะใหม่ (Headway) ราคาค่าธรรมเนียมของรถยนต์ (Fee) การครอบครองรถยนต์ของนักท่องเที่ยว (Owner of car) จำนวนผู้ร่วมเดินทาง (Companion) และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาของนักท่องเที่ยว(Cost) ซึ่งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมมาก มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และนักท่องเที่ยวจะนิยมใช้ยานพาหนะรถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมาเที่ยวที่นี่ ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรคับคั่งยิ่งช่วงในเทศกาลจะมีปัญหามาก ทำให้เกิดมลภาวะและปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ตามมา ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีความเหมาะสมที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยว การออกแบบขนส่งสาธารณะเพื่อให้เป็นระบบขนส่งสาธารณะแทน ทั้งนี้ระบบขนส่งสาธารณะที่ออกแบบนั้นจะต้องรองรับและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถอธิบายถึงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการ PDCA ประกอบด้วย 1.1 การวางแผน (Plan): 1. การวิเคราะห์ความต้องการ 2.การกำหนดเป้าหมาย 3.มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี 4. เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ 1.2 การดำเนินการ (Do): 1.การประสานงานซึ่งกันและกัน 2.สนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ 3.ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล 4.ปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น 1.3 การตรวจสอบ (Check): 1.มีคณะกรรมการบริหารงาน 2.ประเมินความพึงพอใจผ่านแอปพลิเคชัน 3. ตรวจสอบโดยใช้แบบสอบถาม 4. ติดตามความก้าวหน้าจากส่วนกลาง 1.4 ปรับปรุง (Act): 1การประเมินผลลัพธ์และข้อบกพร่อง 2. ปรับปรุงให้สอดคล้องกับแผนของจังหวัด 3. การรับฟังประชาชนผู้ใช้บริการ 4ปรับปรุงให้เหมาะสมกับพื้นที่

2. การบริการสาธารณะ ประกอบด้วย 2.1 ยิ้มแย้มและเอาใจเขามาใส่ใจเรา 1.เน้นเรื่องบริการที่มีคุณภาพ 2.บริการด้วยยิ้มและการให้ข้อมูลที่ชัดเจน3.การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน 4. มีมนุษยสัมพันธ์และจิตสาธารณะ 2.2 ตอบสนองความต้องการ 1. บริการ รวดเร็ว มีคุณภาพ 2. เข้าใจและประเมินความต้องการ 3. แก้ไขปัญหาผู้รับบริการ 4. สร้างความเชื่อมั่นและความสุข 2.3 สมครใจเต็มใจ 1. บริการจริงใจในการช่วยเหลือ 2. บริการเต็มใจไม่เลือกปฏิบัติ 3. บริการด้วยความมิตรภาพ 4.แก้ไข้ปัญหาของประชาชนอย่างใกล้ชิด 2.4 สุภาพมีมารยาทดี 1. มีมารยาทที่ดี สุภาพเรียบร้อย 2. ให้คำแนะนำรับฟังปัญหาประชาชน 3. มีใจรักในการบริการ 4. เสริมสร้างคุณภาพและมารยาทที่ดี 2.5 การรักษาภาพลักษณ์ 1. แต่งกายสุภาพ พุดจาสุภาพ 2. ปฏิบัติตามข้อบังคับอย่างเหมาะสม 3. สร้างความเชื่อมั่น 4. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี 2.6 ความกระตือรือร้น 1. มีความกระตือรือร้นในการบริการ 2.สร้างวัฒนธรรมที่เน้นคุณธรรม 3. ให้บริการตามกรอบระยะเวลา 4.ใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย 2.7 นับถือให้เกียรติ 1. ให้เกียรติดูัญชาติมิตรเสมอ 2. บริการด้วยความเต็มใจ 3. เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 4. สร้างความเข้าใจและความไว้วางใจ

3. การจัดการฐานข้อมูล ประกอบด้วย 3.1 การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย 1. เผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ 2. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย 3. มีหนังสือประกาศ สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ 4. มีแอปพลิเคชันต่าง ๆ รับรอง 3.2 ความปลอดภัยของข้อมูล 1. ใช้รหัสผ่านเพื่อเข้าถึงข้อมูล 2. การสำรองข้อมูลในระบบคลาวด์ 3. สร้างระบบป้องกันการบุกรุก 4. จำกัดสิทธิ์ผู้เข้าถึงข้อมูล 3.3 ฐานข้อมูลแบบสัมพันธ์ 1. มีการเก็บข้อมูลแบบสัมพันธ์ 2. มีการใช้ตารางการเชื่อมโยง 3. มีการจัดเก็บข้อมูลแบบเชิงเดียว 4. มีการแกั้ไขข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

3.4 เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลได้ 1. แก้ไขปรับปรุงให้ทันสมัย 2. สามารถอัปเดตข้อมูลผ่านเว็บไซต์ 3. มีการติดตามและบันทึกการเปลี่ยนแปลง 4. มีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

4. การส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ประกอบด้วย 4.1 ด้าน One Stop Service 1. มีความสะดวก รวดเร็ว 2. มีการจัดตั้งศูนย์ One Stop Service 3. ประหยัดเวลาในการติดต่อ 4. ตอบสนองความต้องการประชาชน 4.2 ด้าน Mobile Application 1. ระบบ Line Application 2. Mobile Application ของ อบต. 3. Messenger Facebook 4. Social Network ศูนย์ดำรงธรรม 4.3 ด้าน E-Saraban 1. ลดระยะเวลาในการส่งหนังสือ 2. ลดการใช้กระดาษ 3. สร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพ 4. ประหยัดเวลาในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองความต้องการของประชาชนและให้บริการประชาชนที่ดียิ่งขึ้น โดยมีนโยบายส่งเสริมอย่างจริงจัง
2. ควรมีนโยบายด้านงบประมาณและบุคลากรพัฒนาส่งเสริมบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต
3. ควรมีนโยบายการส่งเสริมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพ นำเรียนรู้น่าอยู่ นาลงทุนสร้างโอกาสผลักดันเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองความต้องการของประชาชนและให้บริการประชาชนที่ดียิ่งขึ้น โดยมีนโยบายส่งเสริมอย่างจริงจัง
2. สนับสนุนและจัดหางบประมาณและบุคลากรต้องมีการพัฒนาส่งเสริมบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต
3. มีการส่งเสริมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพ นำเรียนรู้น่าอยู่ นาลงทุนสร้างโอกาสผลักดันเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน
2. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านอื่น ๆ เช่น พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คู่มือเมืองอัจฉริยะประเทศไทย. (2563). *บทนำของเมืองอัจฉริยะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล.
- จารุวรรณ ประวันเน. (2560). *กระบวนการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองอัจฉริยะ: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทวัน วงศ์ขจรกิตติ. (2559). นโยบายการให้บริการจังหวัดอัจฉริยะของประเทศไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(3), 365-377.
- รชต ทิมาสรวิชกิจ และคณะ. (2559). การเปรียบเทียบการค้นคืนข้อมูลบนเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ กรณีศึกษาตัวอย่างชุดข้อมูลบริการสุขภาพ. *Journal of the Thai Medical Informatics Association*, 2(2), 134 -145.
- วทัตญา นามบุรี. (2556). *การศึกษาคความเหมาะสมในการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมขนส่ง)*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2553). *ศึกษาวิเคราะห์และประเมินผลการถ่ายโอนภารกิจงานวาง/ปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน*. กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการและผังเมือง.
- สาครรัตน์ นักปราชญ์ และคัคณางค์ จามะริก. (2559). การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในรูปแบบ Business Intelligence (BI) ในยุค Big Data. *วารสาร กสทช*, 9(1), 553 - 560.
- สุกัญชลิลา บุญมาธรรม. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศจัดการฐานข้อมูลงานวิจัยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. *วารสารวิชาการการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม*, 3(2), 39-45.
- เสมอ นิมเงิน. (2565). *เมืองอัจฉริยะ (Smart City) คืออะไร และจะเกิดขึ้นได้อย่างไร*. สืบค้น 21 มีนาคม 2565, จาก <https://www.engineeringtoday.net>.
- อณูวิภู บรรลุทางธรรม. (2554). *คุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้า (BTS) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.